

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-85-90>

УДК 005.6:378.014.6:378.18

РОЛЬ І ВАЖЛИВІСТЬ УЧАСТІ ЗДОБУВАЧІВ У АКРЕДИТАЦІЙНІЙ ЕКСПЕРТИЗІ: СТУДЕНТ ЯК СТЕЙКХОЛДЕР ГАРАНТІЇ ЯКОСТІ ОСВІТИ

THE ROLE AND IMPORTANCE OF STUDENT PARTICIPATION IN ACCREDITATION REVIEWS: THE STUDENT AS A STAKEHOLDER IN EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE

Главатських Вікторія ІгорівнаPhD, старший викладач кафедри управління
логістичними системами і проектами,

Одеський національний морський університет

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0488-2808>**Логоша Аліна Дмитрівна**

здобувач аспірантського рівня вищої освіти,

Одеський національний морський університет

ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-9346-0064>**Поліщук Яна Олексіївна**

здобувач магістерського рівня вищої освіти,

Одеський національний морський університет

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-5629-2580>**Glavatskhih Victoria, Logosha Alina, Polischuk Yana**

Odessa National Maritime University

У статті розглядається участь здобувачів вищої освіти в акредитаційній експертизі освітніх програм у ролі експертів як складової системи забезпечення якості освіти. Проаналізовано значення такого формату участі для формування більш повного бачення якості освітніх програм, а також його вплив на самих здобувачів, їх освітній досвід та подальшу участь у процесах вдосконалення освітніх програм. Розкрито роль здобувача як носія практичного досвіду функціонування освітнього процесу та як учасника оцінювання, здатного працювати з критеріями якості та впливати на формування результатів. Обґрунтовано цінність залучення здобувачів для гаранта освітньої програми та адміністрації закладу вищої освіти, а також значення їх участі для підвищення об'єктивності акредитаційної експертизи. Особливу увагу приділено розгляду участі здобувачів через призму проєктного підходу та ролі стейкхолдерів у процесах забезпечення якості освіти. Визначено, що залучення здобувачів до експертної діяльності сприяє формуванню культури якості, підвищенню рівня усвідомленості учасників освітнього процесу та розвитку більш відкритої і збалансованої системи оцінювання.

Ключові слова: акредитаційна експертиза, забезпечення якості освіти, здобувачі вищої освіти, студент-експерт, освітня програма, стейкхолдери, проєктний підхід, культура якості, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, фахова освіта.

This article examines the participation of higher education students in the accreditation review of educational programmes in the role of experts as a component of the educational quality assurance system. It analyses the significance of this form of participation in developing a more comprehensive understanding of the quality of educational programmes, as well as its impact on the students themselves, their educational experience and their subsequent involvement in the processes of improving educational programmes. The role of the student as a bearer of practical experience of the educational process and as an evaluator capable of working with quality criteria and influencing the formation of results is explored. The value of involving students for the programme guarantor and the administration of the higher education institution is substantiated, as well as the significance of their participation in enhancing the objectivity of accreditation reviews. Particular attention is paid to examining



student participation through the lens of a project-based approach and the role of stakeholders in educational quality assurance processes. In such a system, the student is one of the key stakeholders, as it is precisely to them that the outcome of the programme's operation is directly directed. Stakeholder management in the project-based approach involves not merely acknowledging their presence, but including them in the processes of communication, evaluation and decision-making. If we apply this logic to the accreditation review process, it becomes clear that the applicant's participation as an expert is entirely justified. They represent a group whose interests cannot be deferred or taken into account indirectly. Their presence in the evaluation process means that the system works not only to ensure compliance, but also to take into account the interests of those who are the direct beneficiaries of educational activities. On the contrary, he is central, for the educational programme does not exist for its own sake or merely for reporting purposes, but to prepare a specific candidate. It has been established that involving candidates in expert activities contributes to the formation of a culture of quality, raises the level of awareness among participants in the educational process, and fosters the development of a more open and balanced evaluation system.

Keywords: accreditation review, quality assurance in education, higher education students, student expert, educational program, stakeholders, project-based approach, culture of quality, National Agency for Higher Education Quality Assurance, professional education.

Постановка проблеми. Система забезпечення якості вищої освіти орієнтується на залучення різних учасників до процесів оцінювання освітніх програм, однак характер цієї участі залишається нерівномірним і не завжди змістовним. Особливо це стосується здобувачів вищої освіти, участь яких в процесі акредитації часто обмежується наданням загального зворотного зв'язку без включення у процес аналізу та формування оцінок. Водночас у практиці акредитаційної експертизи передбачена можливість їх участі у складі експертних груп, що створює інший рівень взаємодії із системою забезпечення якості освіти. Проблема полягає у недостатньому розумінні значення такого формату участі як для самих здобувачів, так і для освітніх програм та закладів вищої освіти. Відсутність чіткого усвідомлення ролі здобувача як експерта обмежує ефективність використання цього ресурсу у процесах оцінювання. Це зумовлює необхідність аналізу участі здобувачів у акредитаційній експертизі, як елемента, що впливає на якість освітніх програм і розвиток системи забезпечення якості освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання участі здобувачів у забезпеченні якості вищої освіти розглядається у наукових дослідженнях з позицій студентоцентризму, стейкхолдерського підходу та розвитку внутрішніх систем якості. У роботі Д. Ю. Циплюка [8] акцентується увага на необхідності залучення студентів до механізмів забезпечення якості як складової реалізації студентоцентрованого підходу, де здобувач виступає активним учасником освітнього процесу. Подібна ідея простежується у дослідженні В. В. Гаріфуліної та О. В. Гасія [4], які підкреслюють роль студентства як джерела інформації про фактичний стан освітнього процесу та як суб'єкта впливу на його вдосконалення. Стейкхолдер-

ський підхід до забезпечення якості освіти розкрито у працях Н. Муқан, Н. Чубінської та О. Стефанишина [7], де здобувачі розглядаються як одна з ключових зацікавлених сторін, участь яких забезпечує більш повне та збалансоване оцінювання освітньої діяльності. У дослідженні М. Ю. Замкового [5] увага приділяється управлінню якістю у закладах вищої освіти, де підкреслюється значення інтеграції різних учасників у процеси оцінювання та прийняття рішень.

Зарубіжні дослідження також підтверджують важливість активної участі студентів у процесах забезпечення якості. Зокрема, у роботі ÇALIŞKAN, Gökhan; MAYA, İlknur [2] аналізуються підходи до залучення студентів в акредитаційні процеси та їх вплив на якість освіти, а С. Bohlens [1] розглядає участь студентів як чинник підвищення ефективності акредитації та формування більш відкритої системи оцінювання. У дослідженні автори J. Li та E. Xue [3] доводять, що рівень залученості студентів безпосередньо пов'язаний із якістю освітнього середовища та результатами навчання.

Однак, у більшості наукових праць увага зосереджується переважно на участі здобувачів як респондентів або джерела зворотного зв'язку, тоді як їх роль як експертів у межах акредитаційної експертизи розкрита недостатньо. Це зумовлює необхідність подальшого дослідження цього аспекту участі здобувачів у системі забезпечення якості вищої освіти.

Виділення невирішених раніше зашальної проблеми. Аналіз навчальних планів, програм дисциплін та внутрішньої документації сам по собі не дозволяє сформулювати повне уявлення про функціонування освітнього процесу, необхідним стає врахування того, як освітня програма реалізується на практиці,

як організована взаємодія між викладачами та здобувачами, яким є фактичне навчальне навантаження, як працюють механізми оцінювання та зворотного зв'язку. Це означає, що оцінювання якості виходить за межі формального контролю та перетворюється на процес аналізу реального освітнього досвіду.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою даного дослідження є визначення ролі здобувачів вищої освіти в акредитаційній експертизі освітніх програм, як експертів складової системи забезпечення якості освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний етап розвитку вищої освіти супроводжується зміною підходів до розуміння якості та способів її оцінювання. Освіта перестає сприйматися як процес передачі знань у межах затверджених програм і розглядається як складна система, результатом функціонування якої є сформовані компетентності, здатність до професійної діяльності та адаптації до змінного середовища. У цей час увага зміщується з формального виконання освітніх планів на реальні результати навчання, а також на те, наскільки ці результати відповідають вимогам ринку праці та сучасним соціально-економічним умовам, що зумовлює переосмислення підходів до оцінювання якості освіти.

У таких умовах система забезпечення якості освіти формується як багаторівнева структура, у межах якої поєднуються різні підходи до оцінювання та залучаються різні групи учасників. До цього процесу включаються викладачі, адміністрація, роботодавці, представники професійного середовища, що дозволяє враховувати різні точки зору та формувати більш об'ємне бачення освітніх програм. Кожна з цих груп працює з освітнім процесом на своєму рівні та має власний досвід взаємодії з ним, що впливає на те, як саме оцінюється якість.

Особливе місце у цій системі займають здобувачі вищої освіти. Їх участь поступово змінює свій характер і виходить за межі пасивного сприйняття освітнього процесу. Здобувачі включаються у процедури оцінювання, надають зворотний зв'язок, беруть участь у внутрішніх обговореннях, а також долучаються до акредитаційної експертизи у складі експертних груп. У такому форматі вони працюють з освітньою програмою на рівні аналізу, а не лише як її безпосередні учасники. Залучення здобувачів до складу експертних груп змінює характер їх взаємодії з освітньою

системою. Вони отримують доступ до тих аспектів функціонування освітніх програм, які зазвичай не є видимими у повсякденному навчанні. Йдеться про логіку побудови програм, обґрунтування рішень, відповідність між задекларованими результатами та реальними умовами навчання, внутрішні механізми забезпечення якості. У процесі роботи з цими аспектами формується розуміння того, як саме буде створена освітня програма і які фактори визначають її ефективність. Завдяки такому досвіду змінюється спосіб сприйняття освіти для здобувача, оскільки він починає звертати увагу на структуру програми, на послідовність дисциплін, на логіку формування компетентностей, на організацію навчального процесу. Здобувач бачить зв'язки між різними елементами та розуміє, як окремі рішення впливають на загальний результат. Це формує інший рівень включеності у навчання, оскільки освітній процес перестає сприйматися як набір окремих дій і починає розглядатися як цілісна система.

Отриманий досвід безпосередньо впливає на подальшу участь здобувача у процесах, пов'язаних із власною освітньою програмою. Його зауваження та пропозиції набувають більш структурованого характеру, оскільки вони базуються на розумінні критеріїв оцінювання та логіки побудови освітніх програм. Здобувач здатний ідентифікувати проблеми на рівні структури, організації та взаємозв'язків між елементами програми, що впливає і на взаємодію з гарантом освітньої програми та адміністрацією. З'являється можливість вести діалог, у якому використовуються спільні підходи до оцінювання якості, однакова логіка аргументації та розуміння критеріїв. Такий формат комунікації підвищує ефективність роботи з освітньою програмою, оскільки дозволяє переходити від загальних зауважень до конкретних аспектів, які потребують вдосконалення.

Наявність здобувачів, які мають досвід участі в акредитаційній експертизі, створює для закладу вищої освіти додатковий ресурс. Вони здатні звертати увагу на аспекти, які можуть бути критичними під час акредитації, допомагати у підготовці освітніх програм, формулювати зауваження у логіці критеріїв і таким чином підвищувати якість внутрішньої роботи. Завдяки цьому ЗВО мають можливість більш цілеспрямовано підходити до процесу забезпечення якості та зменшувати ризики, пов'язані з недостатньою підготовкою до експертизи. Участь здобувачів у акредита-

ційній експертизі також впливає на сам характер оцінювання. Вона забезпечує включення різних позицій у процес аналізу, що дозволяє враховувати більше аспектів функціонування освітньої програми. Це створює більш об'ємне бачення, у якому враховуються як організаційні, так і практичні особливості освітнього процесу [6].

Включення здобувачів до складу експертних груп має значення і з погляду самої логіки забезпечення якості освіти. Будь-яка система оцінювання втрачає повноту, коли в ній відсутня позиція тих, на кого безпосередньо спрямований освітній процес. Якщо аналіз освітньої програми здійснюється виключно з адміністративного або академічного рівня, у фокусі залишаються питання структури, організації, нормативної відповідності, але послаблюється увага до того, як ці рішення проявляються у фактичному навчанні. Участь здобувача в акредитаційній експертизі забезпечує присутність досвіду, який не може бути замінений жодною іншою групою учасників.

Участь здобувача важлива і для нього самого, оскільки вона формує інший тип академічної зрілості. Йдеться не просто про новий досвід активності чи участі у певній процедурі. Формується здатність розуміти освіту на рівні механізмів, принципів і рішень. Здобувач бачить, як освітня програма обґрунтовується, як пов'язуються між собою компетентності, результати навчання, зміст дисциплін, форми контролю, як вибудовується загальна логіка підготовки фахівця. Це дає не ситуативне враження, а системне розуміння того, як влаштована вища освіта. Цей досвід має особистісне значення, оскільки розвиває аналітичне мислення, відповідальність за власну позицію, вміння аргументувати та працювати зі складною інформацією.

Не менш суттєво те, що досвід експертної участі впливає на впевненість здобувача у власній ролі в освітньому середовищі. Дуже часто студентська участь у питаннях якості освіти сприймається як обмежена, формальна або вторинна. Робота в акредитаційній експертизі змінює цю оптику. Здобувач отримує практичне підтвердження того, що його позиція може бути професійною, впливовою і значущою для прийняття рішень. Це формує інше ставлення до власної участі у внутрішніх процесах закладу вищої освіти. Відповідно зростає готовність не лише висловлювати думку, а і брати відповідальність за її обґрунтування, за якість власних пропозицій, за участь у спільній роботі над освітньою

програмою. Особливої уваги заслуговує те, як цей досвід повертається у власну освітню програму здобувача. Студент-експерт приходить назад не просто з новими знаннями про процедуру акредитації, а з іншим баченням програми. Він починає інакше читати її структуру, краще розуміє місце окремих дисциплін, звертає увагу на послідовність формування компетентностей, на зв'язок між теорією і практикою, на відповідність між очікуваними результатами та реальними освітніми активностями. Це змінює характер його участі у перегляді або обговоренні ОПП. У його зауваженнях з'являється більша конкретика, точність і зв'язок із критеріями якості.

У межах роботи над власною освітньою програмою такий здобувач може виконувати роль провідника культури якості. Він здатний пояснювати іншим студентам, чому певні питання є важливими, чому не варто зводити оцінку програми лише до особистих симпатій чи антипатій, як саме варто формулювати пропозиції, щоб вони мали реальний шанс бути почутими та врахованими. Це дуже важливо, тому що значна частина студентського фідбеку втрачає цінність не через байдужість, а через нечіткість, емоційність або відсутність розуміння того, з чим саме потрібно працювати. Студент-експерт стає у цьому сенсі людиною, яка може перевести студентський досвід у більш змістовну і конструктивну площину.

Для гаранта освітньої програми це відкриває додаткові можливості, оскільки в системі з'являється здобувач, який розуміє логіку акредитації і може допомагати бачити програму не лише зсередини щоденного навчання, але й у ширшій рамці критеріїв оцінювання. Така участь знижує розрив між адміністративним баченням програми і її студентським сприйняттям. Гарант отримує зворотний зв'язок, який уже частково перекладений мовою якості освіти. Це не просто перелік незручностей або побажань, а сигнали, які можна одразу співвіднести з певними структурними аспектами програми, з ризиками, сильними сторонами і точками потенційного вдосконалення.

Для адміністрації закладу вищої освіти наявність студентів-експертів також є цінною. З'являється внутрішній ресурс, який здатний посилювати культуру якості без залучення зовнішніх консультантів. Такі здобувачі краще орієнтуються в логіці НАЗЯВО, розуміють, на що звертається увага під час експертизи, які формулювання та рішення мають значення,

де заклад може виглядати переконливо, а де є ризик формального підходу або недостатньої аргументації. Адміністрація отримує можливість працювати з якістю освіти не лише у форматі реагування на зовнішню перевірку, а у форматі внутрішнього саморозвитку, де студенти стають його активними учасниками.

Студент-експерт здатний помічати речі, які можуть залишатися непомітними для адміністрації чи викладачів саме через їх вбудованість у систему. Людина, яка щодня працює з програмою як управлінським або академічним продуктом, звикає до її логіки, до певних організаційних рішень, до способів подання інформації. Здобувач, який має і внутрішній студентський досвід, і досвід експертної роботи, здатний подивитися на ту саму програму з більшою уважністю до того, як вона реально сприймається, наскільки вона зрозуміла, послідовна і прозора для тих, хто навчається. Саме ця подвійна оптика робить його участь особливо цінною.

Участь здобувача в акредитаційній експертизі у такому разі є не поступкою та не символічним кроком назустріч студентству, а реалізацією принципу рівноправного включення зацікавлених сторін. Освітня програма безпосередньо впливає на можливості, навантаження, академічний розвиток і професійну перспективу здобувача. Логічно, що той, хто проходить цю програму і для кого вона фактично створюється, має право бути не лише джерелом інформації, а й учасником її оцінювання. Це підвищує легітимність самої експертизи, оскільки рішення в такій системі приймаються з урахуванням повнішого спектра позицій. Цей підхід добре пояснюється і через принципи проєктного управління. Освітню програму можна розглядати як складний проєкт із визначеними цілями, ресурсами, зацікавленими сторонами, ризиками та очікуваними результатами. У такій системі здобувач є одним із ключових стейкхолдерів, тому що саме на нього безпосередньо спрямований результат функціонування програми. Його інтерес не є другорядним або опосередкованим. Навпаки, він є центральним, адже освітня програма існує не сама для себе і не лише для звітності, а для підготовки конкретного здобувача.

Управління стейкхолдерами у проєктному підході передбачає не просто фіксацію їхньої наявності, а включення у процеси комунікації, оцінювання і прийняття рішень. Якщо перенести цю логіку на акредитаційну експертизу, стає очевидним, що участь здобувача як

експерта є цілком обґрунтованою. Він представляє групу, інтереси якої не можуть бути відкладені або враховані опосередковано. Його присутність у процесі оцінювання означає, що система працює не лише на контроль відповідності, а й на врахування інтересів тих, хто є безпосереднім адресатом освітньої діяльності. З цієї точки зору студент-експерт є носієм стейкхолдерської позиції, яка має бути інтегрована в управління якістю. Участь у акредитаційній експертизі дає здобувачу живий практичний досвід роботи зі стейкхолдерами, критеріями, ризиками, конфліктом інтересів, необхідністю аргументувати рішення і досягати згоди в межах командної роботи.

На рівні закладу вищої освіти це поступово впливає на культуру якості. Наявність студентів, які працювали в експертних групах, робить питання якості освіти більш видимими і ближчими до повсякденного освітнього життя. Такі здобувачі починають транслювати інше ставлення до акредитації, до перегляду програм, до внутрішніх опитувань, до обговорення якості викладання і навчального навантаження. В освітньому середовищі з'являється більше усвідомленості, менше випадковості, більше розуміння того, що якість освіти - не зовнішня перевірка, а процес постійної роботи з програмою. Ця зміна є важливою ще й тому, що в багатьох закладах вища освіта досі зберігає елементи вертикальної моделі, де студенти сприймаються передусім як ті, кому повідомляють рішення, а не як ті, хто здатен впливати на їх формування. Досвід студентів-експертів поступово змінює цю модель зсередини. Він показує, що здобувач може бути професійним, відповідальним, аналітичним учасником процесів, пов'язаних із якістю освіти. Це змінює і ставлення викладачів, і ставлення адміністрації, і самовідчуття самих студентів.

Чим більше в закладі є здобувачів із таким досвідом, тим легше формувати середовище, в якому питання якості освіти стає предметом спільної роботи, а не лише сферою відповідальності гаранта, відділу забезпечення якості чи керівництва. З'являється можливість розширювати внутрішні обговорення, створювати робочі групи, залучати студентів до реального перегляду освітніх програм, а не до формального підтвердження вже готових рішень. Роль здобувача як експерта в акредитаційній експертизі варто розглядати не як додатковий компонент системи, а як її важливу і перспективну частину. Його участь має

значення на кількох рівнях одночасно: особистісному, освітньому, інституційному і системному. Для самого здобувача це джерело розвитку, професійного і аналітичного зростання, для власної освітньої програми – можливість отримати більш структурований і компетентний студентський голос, для гаранта й адміністрації – внутрішній ресурс підвищення якості, для системи вищої освіти загалом – крок до більш відкритої, збалансованої та справедливої моделі оцінювання.

Висновки. Залучення здобувачів до експертної роботи не є лише корисною практи-

кою, воно відображає саму ідею справедливості та недискримінаційності у вищій освіті. Якщо оцінювання освітніх програм здійснювалося б виключно викладачами та представниками адміністративно-академічного середовища, це створювало б модель, у якій одна з ключових груп, безпосередньо пов'язаних з результатом освітнього процесу, була б фактично усунута від повноцінної участі. Така ситуація виглядала б не лише обмеженою з точки зору якості аналізу, а й суперечила б сучасному розумінню вищої освіти як простору партнерства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Bohlens, C. (2025). Enhancing Quality Assurance Through Active Student Participation in Accreditation Processes. In *Navigating Quality Assurance and Accreditation in Global Higher Education* (pp. 247-272). IGI Global Scientific Publishing. URL: <https://www.igi-global.com/chapter/enhancing-quality-assurance-through-active-student-participation-in-accreditation-processes/365737>
2. ÇALIŞKAN, G., & MAYA, İ. (2025). Student Participation in Quality Assurance and Accreditation Processes in Higher Education: Assessing Students' Perspectives. *International Journal on New Trends in Education & their Implications (IJONTE)*, 16(2). URL: https://openurl.ebsco.com/EPDB%3Aagcd%3A13%3A13073037/detailv2?sid=ebsco%3Aplink%3Ascholar&id=ebsco%3Aagcd%3A190703327&crl=c&link_origin=scholar.google.com.ua
3. Li, J., & Xue, E. (2023). Dynamic interaction between student learning behaviour and learning environment: Meta-analysis of student engagement and its influencing factors. *Behavioral Sciences*, 13(1). URL: <https://www.mdpi.com/2076-328X/13/1/59>
4. Гасій О. В., Гаріфуліна В. В. Роль студентства у забезпеченні якості вищої освіти. Наука і молодь у XXI сторіччі : збірник матеріалів X Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції. (м. Полтава, 28 листопада 2024 року). Полтава : ПУЕТ, 2025. С. 1069-1071. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14667>
5. Замковий, М. Ю., & Бардась, А. В. (2024). Забезпечення управління якістю у закладах вищої освіти в сучасних українських реаліях. URL: <https://ir.nmu.org.ua/server/api/core/bitstreams/aa461d3c-6630-4f65-8826-a9c3d43dd30c/content>
6. Криворучко О.М., Федотова І.В. & Бочарова Н.А. (2023). Роль здобувачів вищої освіти у розробці та вдосконаленні освітніх програм: важливість залучення стейкхолдерів для підвищення ефективності та якості навчання. Матеріали Міжнародної наукової конференції з проблем вищої освіти і науки «Науково-методичні аспекти підвищення якості підготовки фахівців в умовах глобальних викликів», Харків, с. 72-76. URL: <https://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/19289/1/%D0%9C%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D0%B8%20%D0%9C%D0%9D%D0%9A%D0%9F%D0%92%D0%9E%D0%9D%2012.05.23.pdf#page=72>
7. Мукан, Н., Чубінська, Н., & Стефанишин, О. (2023). Стейкхолдерський підхід у забезпеченні якості освітньої діяльності сучасного університету та якості вищої освіти. *Академічні візії*, Випуск 17. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/485>
8. Циплюк Д. Ю. Залучення студентів до механізму забезпечення якості вищої освіти. Студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти в економічному університеті: зб. матеріалів Всеукр. наук.-метод. конф. за міжнар. участю, (Київ, 2–3 берез. 2016 р.). М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана» ; редкол.: А.М. Колот, Т.В. Гуть. – Київ: КНЕУ, 2016. – С. 130–131. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/items/749341ee-3330-4a12-86d8-e86d6a17729d>

REFERENCES:

1. Bohlens, C. Enhancing quality assurance through active student participation in accreditation processes. In *Navigating Quality Assurance and Accreditation in Global Higher Education*. IGI Global Scientific Publishing, 2025, pp. 247–272. URL: <https://www.igi-global.com/chapter/enhancing-quality-assurance-through-active-student-participation-in-accreditation-processes/365737>

2. Çalıřkan, G., & Maya, İ. Student participation in quality assurance and accreditation processes in higher education: Assessing students' perspectives. *International Journal on New Trends in Education & their Implications (IJONTE)*, 2025, 16(2). URL: https://openurl.ebsco.com/EPDB%3Agcd%3A13%3A13073037/detailv2?sid=ebsco%3Aplink%3Ascholar&id=ebsco%3Agcd%3A190703327&crl=c&link_origin=scholar.google.com.ua
3. Hasii, O. V., & Harifulina, V. V. Rol studentstva u zabezpechni yakosti vyshchoi osvity [The role of students in ensuring the quality of higher education]. In *Nauka i molod u XXI storichchi: zbirnyk materialiv X Mizhnarodnoi molodizhnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii* [Science and Youth in the XXI century: Proceedings of the X International Youth Scientific and Practical Internet Conference]. PUET, 2025, pp. 1069–1071. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14667> [in Ukrainian]
4. Li, J., & Xue, E. Dynamic interaction between student learning behaviour and learning environment: Meta-analysis of student engagement and its influencing factors. *Behavioral Sciences*, 2023, 13(1). URL: <https://www.mdpi.com/2076-328X/13/1/59>
5. Mukan, N., Chubinska, N., & Stefanyshyn, O. Steikholdersky pidkhid u zabezpechni yakosti osvitnoi diialnosti suchasnoho universytetu ta yakosti vyshchoi osvity [Stakeholder approach in ensuring the quality of educational activity of a modern university and quality of higher education]. *Akademichni vizii – Academic Visions*, 2023, 17. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/485> [in Ukrainian]
6. Kryvoruchko, O. M., Fedotova, I. V., & Bocharova, N. A. Rol zdobuvachiv vyshchoi osvity u rozrobsi ta vdoskonalenni osvitnikh prohram: vazhlyvist zaluchennia steikkholderiv dlia pidvyshchennia efektyvnosti ta yakosti navchannia [The role of higher education seekers in the development and improvement of educational programs: the importance of attracting stakeholders to increase the efficiency and quality of education]. In *Proceedings of the International Scientific Conference “Scientific and Methodological Aspects of Improving the Quality of Specialist Training in the Context of Global Challenges”* Kharkiv, pp. 72–76. URL: <https://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/19289/1/%D0%9C%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D0%B8%20%D0%9C%D0%9D%D0%9A%D0%9F%D0%92%D0%9E%D0%9D%2012.05.23.pdf#page=72>
7. Tsypliuk, D. Yu. Zaluchennia studentiv do mekhanizmu zabezpechnia yakosti vyshchoi osvity [Engaging students in the mechanism of higher education quality assurance]. In A. M. Kolot & T. V. Hut (Eds.), *Studentotsentryzm u systemi zabezpechnia yakosti osvity v ekonomichnomu universyteti* [Student-centrism in the quality assurance system at an economics university]. KNEU, 2016, pp. 130–131. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/items/749341ee-3330-4a12-86d8-e86d6a17729d> [in Ukrainian]
8. Zamkovyi, M. Yu., & Bardas, A. V. Zabezpechnia upravlinnia yakistiu u zakladakh vyshchoi osvity v suchasnykh ukrainskykh realiiakh [Quality management in higher education institutions in modern Ukrainian realities]. 2024. URL: <https://ir.nmu.org.ua/server/api/core/bitstreams/aa461d3c-6630-4f65-8826-a9c3d43dd30c/content> [in Ukrainian]

Дата надходження статті: 03.04.2026

Дата прийняття статті: 27.04.2026

Дата публікації статті: 07.05.2026